

Αριθ. 7 - 8/1976



ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ  
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΥ  
ΟΔΟΣ ΑΙΟΛΟΥ ΑΡΙΘ. 100  
ΑΘΗΝΑΙ Τ. 131



Α' ΣΕΙΡΑ «ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ 1976»

Β' ΣΕΙΡΑ «500 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΤΥΠΩΣΗ ΤΟΥ  
ΠΡΩΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ»



#### Φ Α Κ Ε Λ Α Π Ρ Ω Τ Η Σ Η Μ Ε Ρ Α Σ Κ Υ Κ Λ Ο Φ Ο Ρ Ι Α Σ

Καί για τις δυό σειρές θα έκδοθουν εικονογραφημένα φάκελα πρώτης ημέρας κυκλοφορίας, τὸ κάθε ἓνα δὲ ἀπὸ αὐτὰ θὰ πωλεῖται ἀντὶ δραχ. 13 καὶ 6, ἀντιστοίχως, δηλαδή δυὸ δραχμὲς πὶὸ πάνω ἀπὸ τὴν ὄνομαστικὴ ἀξία τῶν γραματοσήμων πὸὺ θὰ εἶναι κολλημένα στὸν κάθε φάκελο.

Οἱ ἐνδιαφερόμενοι τοῦ ἐσωτερικοῦ γιὰ τὴν ἀπόκτηση τέτοιων φακέλων μποροῦν νὰ προεγγραφοῦν στὰ κατὰ τόπους Ταχυδρομικὰ Γραφεῖα ἀπὸ 10 μέχρι καὶ 22 Νοεμβρίου 1976.

Γιὰ τὴν ἐξυπηρέτηση τῶν φιλοτελιστῶν λειτουργεῖ ἡ Ὑπηρεσία συνδρομητῶν μονίμων παραγγελιῶν γραματοσήμων καὶ φακέλων πρώτης ἡμέρας κυκλοφορίας.

Ὅσοι ἐνδιαφέρονται γιὰ τὴν ἐγγραφή τους ὡς συνδρομητῶν, καθὼς καὶ γιὰ κάθε σχετικὴ πληροφορία μποροῦν νὰ ἀπευθύνονται στὴν Ὑποδιεύθυνση Ἐνσήμων Φιλοτελισμοῦ, ὁδὸς Αἰόλου 100 - Ἀθῆναι.

Ὅσοι μένουν στὸ ἐσωτερικὸ μποροῦν νὰ ἀπευθύνονται καὶ σ' ὁποιοδήποτε Ταχυδρομικὸ Γραφεῖο τῆς Χώρας. Οἱ συνδρομητῆς πρέπει νὰ γνωρίζουν ὅτι κάθε αἴτηση ἢ χρηματικὴ κατάθεσή τους ὑπολογίζεται ἀπὸ τὴν ἴδια ἡμέρα τοῦ ἐπόμενου μήνα. Συνεπῶς γιὰ νὰ μποροῦν νὰ λαβαίνουν ὅλες τις σειρές πὸὺ ἐκδίδονται πρέπει νὰ φροντίζουν ὥστε ὁ λογαριασμός τους νὰ παρουσιάζει ἀρκετὸ πιστωτικὸ ὑπόλοιπο, ἓνα μήνα τοῦλάχιστον πρὶν κυκλοφορήσει κάθε σειρά.

Α' Σειρά: «ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ 1976»

**ΚΛΑΣΕΙΣ — ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ — ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ**

Δραχμές 4 — Γραμματόσημα 2.300.000

«Οί μάγοι συνομιλοῦν με τοὺς Ἰουδαίους»

Δραχμές 7 — Γραμματόσημα 700.000

«Κολακεία τοῦ Ἰησοῦ (γέννηση)».

Οἱ παραστάσεις αὐτὲς ἐλήφθησαν ἀπὸ χειρόγραφα τῆς Μονῆς Ἐσφιγμένου τοῦ Ἁγίου Ὁρους.

**ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΦΑΚΕΛΟΥ  
ΠΡΩΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ**

«Τὸ γράμμα «ω» ἀπὸ χειρόγραφο τῆς Μονῆς Ἰβήρων τοῦ Ἁγίου Ὁρους».

**ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΣΦΡΑΓΙΔΑΣ  
ΠΡΩΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ**

«Τὸ γράμμα «ο» ἀπὸ χειρόγραφο τῆς Μονῆς Ἰβήρων τοῦ Ἁγίου Ὁρους».

Β' Σειρά: «500 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΤΥΠΩΣΗ  
ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ»

**ΚΛΑΣΙΣ — ΠΟΣΟΤΗΣ — ΠΑΡΑΣΤΑΣΙΣ**

Δραχμές 4 — Γραμματόσημα 1.000.000

«Οἱ δύο πρῶτες σελίδες τοῦ βιβλίου τῆς ἐκτυπωθείσης στὸ Μιλάνο τὸ 1476 Γραμματικῆς τοῦ Κων/νου Λάσκαρη.

**ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΦΑΚΕΛΟΥ  
ΠΡΩΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ**

«Ὁ κολοφῶνας τοῦ ἀνωτέρω βιβλίου».

**ΑΛΛΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ**

**ΣΧΕΔΙΑΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ:** καὶ τῶν δύο σειρῶν ἀπὸ τοὺς καλλιτέχνες Παναγιώτη Γράββαλο καὶ Βασιλικὴ Κωνσταντινέα.

**ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ:** Α' σειρά 24,5 × 60 χιλ. σὲ φύλλα τῶν 50 τεμ.

Β' σειρά 31 × 43,5 χιλ. σὲ φύλλα τῶν 50 τεμ.

**ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΚΤΥΠΩΣΕΩΣ:** Πολυχρωμία Offset.

**ΕΚΤΥΠΩΣΗ:** Γραφικαὶ Τέχναι ΑΣΠΙΩΤΗ-ΕΛΚΑ Α.Ε.

**ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ**

Τὰ Γραμματόσημα καὶ τῶν δύο σειρῶν θὰ κυκλοφορήσουν στὶς 8 Δεκεμβρίου 1976 καὶ θὰ πωλοῦνται, τὸ μὲν γραμματόσημο τῆς Α' σειρᾶς μέχρι καὶ 31 Δεκεμβρίου 1977, τὰ δὲ γραμματόσημα τῆς Β' σειρᾶς μέχρι καὶ 7 Δεκεμβρίου 1977. ἔκτος ἂν ἐξαντληθοῦν νωρίτερα.

## ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ

Ἐφέτος εορτάζουμε μιὰ σημαντικὴ πολιτιστικὴ ἐθνικὴ ἐπέτειο. Πρὶν ἀπὸ 500 ἀκριβῶς χρόνια ὁ ὄνομαστὸς Βυζαντινὸς σοφὸς Κωνσταντῖνος Λάσκαρης, πρόσφυγας, «φυγάς», ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν τὴν τουρκεμένη, στὴν Ἰταλία, ἐτύπωσε τὸ ἔργο του «Ἐπιτομὴ τῶν ὀκτῶ τοῦ λόγου μερῶν καὶ ἄλλων τινῶν ἀναγκαίων συντεθεῖσα παρὰ Κωνσταντῖνου Λασκάρως τοῦ Βυζαντίου».

Ἡ γραμματικὴ αὐτὴ εἶναι τὸ πρῶτο ἑλληνόγλωσσο καὶ ἀκριβῶς χρονολογημένο τυπωμένο βιβλίον.

Δὲν θὰ σχολιάσω ἐδῶ τὴ γνώμη μερικῶν Ἐρευνητῶν ποὺ ἀμφισβητοῦν τὸ πρωτεῖο τοῦ βιβλίου αὐτοῦ.

Ὁ Κωνσταντῖνος Λάσκαρης, (1434-1501) γεννήθηκε, μάλασε καὶ ἐσπούδασε στὴν Κωνσταντινούπολιν. Στὴν ἄλωση τῆς Πόλης οἱ Τούρκοι τὸν συνέλαβαν καὶ δὲν ξέρομε ἀκριβῶς, πῶς ἐλυτρώθηκε καὶ βρέθηκε στὴν Ἰταλία ὕστερ' ἀπὸ προσφυγικὴ περιπλάνησίν του στὴν Κρήτη καὶ στὴ Ρόδο.

Στὰ 1460 ἔχει ἐγκατασταθῆ στὸ Μιλάνο καὶ διδάσκει ἑλληνικά. Φαίνεται ὅτι στὸ Μιλάνο ἔφθασε ὁ Λάσκαρης μὲ θερμὴ σύσταση στὸν ἄρχοντα τοῦ Μιλάνου Francesco Sforza, ἄνθρωπο μὲ πνευματικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ καλλιέργεια καὶ μὲ θαυμασμὸ στὸν ἑλληνικὸ πολιτισμὸ. Μποροῦμε νὰ ὑποθέσουμε ὅτι τότε (1461-1465) συνέγραψε τὸ βιβλίον του αὐτὸ ὁ Λάσκαρης γιὰ τοὺς φοιτητὰς του, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦταν καὶ ἡ Ἰπολύτη Sforza. Ἔμεινε πέντε χρόνια στὸ Μιλάνο 1460-1465. Κατόπιν πῆγε στὴ Νεάπολιν καὶ στὴ Μεσσήνη, ὅπου ἐδίδαξε καὶ ἀπέθανε. Γιατὶ δὲν ἐτύπωσε νωρίτερα τὸ πρῶτον αὐτὸ βιβλίον; Πολὺ δύσκολον πρόβλημα ἦταν τότε ἡ ἔκδοσις βιβλίου. Ἦσαν ἐλάχιστοι οἱ καλλιτέχνες καὶ οἱ τεχνίτες ποὺ φιλοτεχνοῦσαν ἑλληνικά τυπογραφικὰ κινητὰ στοιχεῖα. Εὐτύχησε νὰ βρεῖ ὁ Λάσκαρης τὸν ἐξαιρετὸν Κρητικὸν Δημήτριον

Δαμιλᾶ — δὲν μᾶς εἶναι γνωστὸ τὸ ἑλληνικὸν τοῦ ἐπώνυμου. Ὅταν ἦρθε καὶ ἐγκαταστάθηκε στὸ Μιλάνο, ὑπογραφοῦνται Δημήτριος ὁ Κρήσις Da Milan. Αὐτὸς, ὅσο γνωρίζομε, ἐσχεδίασε καὶ ἐφιλοτέχνησε τὰ πρῶτα ἑλληνικά τυπογραφικὰ στοιχεῖα καὶ ἐτύπωσε στὸ τυπογραφεῖον τοῦ D. Paravicini τὸ πολυτίμον βιβλίον τοῦ Κωνσταντῖνου Λάσκαρης, ποὺ ἐγκαινιάζει τὴν ἑλληνικὴν τυπογραφίαν, τὴν ἐντυπὴν ἑλληνικὴν γραμματείαν καὶ ἀποτελεῖ ὀρόσημον καὶ στὴν ἱστορίαν τῶν σχολικῶν βιβλίων. Θὰ προσθέσω καὶ τὴ μεγάλη σπουδαιότητα τοῦ βιβλίου τούτου γιὰ τὴ διάδοσιν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἑλληνικῶν σπουδῶν στὴν Ἰταλίαν — καὶ στὴν Ἰταλίαν — κατὰ τὴν αὐγὴν τῆς Ἀναγέννησης.

Θὰ τελειώσω μεταφέροντας ἐδῶ τὸν πολιτικὸν αὐτοῦ βιβλίου τὸν κολοφῶνα:

MEDIOLANI IMPRESSUM PER MAGISTRUM DIONYSIUM PARAVISINUM MCCCCLXXVI.  
DIE XXX IANUARIJ

Ι. Α. ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ  
Γεν. Ἐπιθεωρητῆς Μ.Ε.  
Διευθυντῆς  
τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης  
τῆς Ἑλλάδος